de Bibliotheek
Noord-Veluwe

College van Burgemeester en Wethouders en leden van de Raad
van de Gemeente Heerde
Postbus 175
8081 AD Heerde

Epe, 14 juni 2021

Geacht college en leden van de gemeenteraad,

Vol trots bied ik u hierbij, mede namens mijn Raad van Bestuur, het jaarverslag 2020 aan.

Het jaar 2020 is voor ons allemaal een bijzonder jaar geweest. Ook voor de bibliotheek. Toch hebben we onze inwoners zowel fysiek als online kunnen voorzien van boeken fysiek zowel als online. Verschillende activiteiten zijn geannuleerd, maar andere gingen gewoon door. Zoals u kunt lezen in het voorliggende verslag: **de bibliotheek Noord-Veluwe is van waarde, ook in deze Corona-tijd.**

De bibliotheken hebben samen met het ministerie van OCW, het IPO en VNG een bibliotheekconvenant opgesteld. Doel van het convenant is dat de overheden de bibliotheken in staat stellen beter bij te kunnen dragen aan grote maatschappelijke opgaven. Daarbij ligt de focus op

- Het bevorderen van lezen
- Het bevorderen van participatie in de informatiesamenleving
- Het bevorderen van een leven lang ontwikkelen.

Ook de bibliotheek Noord-Veluwe wil hieraan haar steentje bijdragen. **De bibliotheek is een laagdrempelige, neutrale ontmoetingsplek waarin vrij van gedachten kan worden gewisseld.**

Daarom zijn wij in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 bezig met een aanbod voor inwoners. We vinden het van belang dat iedereen goed geïnformeerd is en een weloverwogen keuze kan maken. Daarnaast weten we dat de komende tijd voor u als raadsleden ook belangrijk is: u bent bezig met de voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen. Uw partijprogramma wordt opgesteld, de kandidatenlijst vastgesteld.

Wij willen u de gelegenheid bieden om in onze bibliotheken aan onze leestafels in gesprek te gaan met de inwoners. Daarnaast misschien een debatavond? En natuurlijk leveren we graag input voor uw partijprogramma.

In september komen we hierop terug bij u terug met een definitief programma.
Hebt u speciale wensen, goede ideeën? Laat het ons weten!

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van de bibliotheek Noord-Veluwe,
Namens deze,

Hetty van de Weg-Hendriksen
Directeur de bibliotheek Noord-Veluwe

De Bibliotheek Noord-Veluwe • Stationsstraat 16 • 8161 CR Epe • T 0578 - 628 605 • secretariaat@bibliotheeknoordveluwe.nl
www.bibliotheeknoordveluwe.nl • IBAN NL81 RABO 0384 7237 80 • BTW NL813478704B01 • KvK Zwolle 05075681

Bibliotheek
Noord-Veluwe

JAARVERSLAG 2020

2.208 Tasjes!

Coronajaar 2020 staat voor de Bibliotheek Noord-Veluwe voor een groot deel in het teken van de AfhaalBieb. Met in totaal 2.208 verrassingstasjes weet de bieb dit jaar vele honderden leden een hart onder de riem te steken.

de Bibliotheek
Noord-Veluwe

‘We werden gezocht, gevonden en gemist’

2020 was in veel opzichten een bijzonder jaar. Zeker ook voor een organisatie als een openbare bibliotheek met duizenden leden, tientallen medewerkers en vrijwilligers en met een grote maatschappelijke èn sociale functie. De ene corona-maatregel was nog niet van kracht of de volgende diende zich al aan. Je zou er moedeloos van worden, maar directeur Hetty van de Weg van de Bibliotheek Noord-Veluwe weigerde bij de pakken neer te gaan zitten.

Hoe kijk jij als bieb-directeur terug op het Coronajaar 2020?
„Het was letterlijk een ongekend jaar. Een spannend jaar. Een jaar van diep ademhalen en weer door... Duidelijk werd in ieder geval dat wij als bibliotheekorganisatie heel flexibel zijn. Na de persconferenties van premier Rutte en minister De Jonge moesten we keer op keer snel schakelen en bleken dat ook uitstekend te kunnen. Wat dat betreft ben ik, net als onze Raad van Bestuur, enorm trots op onze mensen die ook nog eens bewezen heel creatief te zijn. Zo is bij ons de AfhaalBieb bedacht die als een olievlek over heel Nederland ging. In de eerste lockdown zijn we er mee gestart en hebben dit concept steeds bijgeschaafd. Zo is het geworden tot een product dat zeer wordt gewaardeerd door onze leden.”

Was je voorbereid op harde lockdowns?
„Nou, die eerste was wel even een dingetje. Wat nu? De luiken gingen echt dicht. Maar al snel kwamen er van alle kanten ideeën om mensen toch van dienst te kunnen zijn. En na onze eerste kennismaking met een lockdown in maart hadden we een draaiboek klaar liggen. Toch hadden we stilletjes gehoopt het nooit meer nodig te zullen hebben. Maar dat bleek helaas niet het geval.”

Wat deed deze pandemie met jouw mensen?
„Corona is uiteraard ook niet aan onze medewerkers voorbij gegaan. In familieverband of kennissenkring kwam een ieder het tegen. Ook zijn enkele medewerkers zelf getroffen door het virus. Herstel verloopt verschillend, en het is duidelijk dat de gevolgen van het virus enorm kunnen zijn. Op de werkvloer waren veel aanpassingen nodig: regels als mondkapjes, 1,5 meter afstand en thuiswerken kwamen langs en zijn nog steeds geldend. Veel activiteiten en projecten moesten worden geannuleerd. Heel jammer van een ieders inspanning, maar het loopt niet weg: er komen andere tijden!”

Waren er ook lichtpuntjes in 2020?
„Jazeker. Het is zo duidelijk gebleken dat de bibliotheek een basisvoorziening is! We werden gezocht, gevonden en gemist door het publiek. We hadden dagelijks een telefonisch spreekuur van 10 tot 14 uur, daar is veel gebruik van gemaakt met de meest uiteenlopende vragen. De AfhaalBieb groeit alleen maar, een schot in de roos. Scholen bleven vragen om ondersteuning door onze leesconsulenten en onze op maat gemaakte collecties. En we hoorden dat de contacten worden gemist. Dat kopje koffie en die ontmoeting aan de leestafel. Dat zijn mijn lichtpuntjes: de bibliotheek heeft bewezen nodig te zijn in de maatschappij. Juist ook in deze tijd.”

Wat heeft dit bijzondere jaar jou geleerd?
„Dat wij als organisatie heel veel kunnen. Crisismanagement. Flexibel zijn. Nieuwe producten ontwikkelen. We staan ons mannetje/vrouwtje en - het allerbelangrijkste - onze inwoners weten ons te vinden. We hebben echt iets te bieden!”

25.532
leden

111.378
inwoners

541.712
uitleningen
in bieb
59.955
online

158.945
boeken + dvd’s
in bieb
35.200
online

Open. Dicht. Open. Dicht. Open.

2020 begint voor de Bibliotheek Noord-Veluwe min of meer als alle voorgaande jaren. Corona is nog een vaag virus in een verre uithoek van China. Maar daar komt in sneltreinvaart verandering in. De bibliotheek moet dit jaar keer op keer de deuren sluiten om het virus het hoofd te bieden. En medewerkers, vrijwilligers en leden worden ondergedompeld in een nieuwe wereld met afhaaltasjes, mondkapjes, desinfectiemiddelen, hesjes die 1,5 meter afstand moeten garanderen en boeken die na gebruik 72 uur in quarantaine moeten.

Op 16 maart 2020 valt voor de eerste keer dit jaar het doek. De bibliotheek moet dicht. Boeken, tijdschriften en dvd's komen achter slot en grendel. Leestafels, koffiehoekjes en studiecabines worden onbereikbaar. Lezingen en cursussen op locatie vervallen. Achter de schermen volgt koortsachtig overleg en ontstaat een creatief idee: de 'AfhaalBieb'. Leden laten online en telefonisch weten in wat voor genre boeken of films ze geïnteresseerd zijn. Bibliotheekmedewerkers stellen op basis daarvan een verrassingstas samen die later bij de voordeur van de bieb kan worden afgehaald. Boeken die vervolgens worden ingeleverd gaan dan eerst 72 uur in quarantaine.

Koning

Een mevrouw uit Oldebroek belde voor een tasje. Ze was duidelijk om een praatje verlegen. Het ging over van alles en ook over koningsdag. Ze vond dat de koning zo goed met ons mee doet met de lockdown, dat het zelfs aan zijn haar te zien was. Hij moest nodig naar de kapper.

De AfhaalBieb start op 23 maart 2020 en blijkt direct een schot in de roos. „Het loopt als een tierelier", tekenen diverse media – waaronder de Stentor, Omroep Gelderland en RTL4 – op uit de mond van bibliotheekdirecteur Hetty van de Weg. Het betekent dat het 'alle hens aan dek' is bij de bieb. Teamleider Magda Dekker daarover: „Het is logistiek een beste klus. Want boeken moeten van bibliotheek naar bibliotheek vervoerd worden, omdat in maar liefst 11 vestigingen reserveringen kunnen worden opgehaald. De AfhaalBieb is twee keer per week in Epe, Wapenveld, Hattem, Oldebroek en Elburg. Daarnaast moeten verrassingstassen worden gevuld en ingenomen en reserveringen worden verwerkt. Flink aanpoten dus. Maar ook heel leuk, want het geeft veel voldoening. De reacties van het publiek zijn hartverwarmend."

Kookboek

„Wat leuk zo'n verrassingstasje", schrijft een lener op de Facebookpagina van de bibliotheek. „ We aten vandaag iets lekkers uit het kookboek dat jullie in het tasje voor m'n dochter hadden gedaan. Houdt ons dus goed bezig tijdens het thuis zitten."

Dankbaar

Medewerker in Elburg werd aan telefoon herkend door lener. De moeder gaf aan dat zij haar kinderen altijd zo goed helpt. En:
Ik weet niet wat ik in de afgelopen periode had gemoeten zonder de bibliotheek.

Per 6 juli 2020 mag de Bibliotheek Noord-Veluwe weer open volgens de reguliere tijden. Boeken hoeven niet meer in quarantaine ook de leestafels en de pc's van de bieb mogen weer gebruikt worden. Wel blijven de regels voor het maximum aantal bezoekers van kracht. De 'verlichte tijd' duurt tot ver in het najaar. Daarna volgt een 'knipperlichtperiode'. Van 5 tot 19 november 2020 moet de bibliotheek weer dicht. Er is zelfs geen ruimte voor de AfhaalBieb. Op 19 november 2020 mogen de deuren weer open. Wederom van korte duur. Op 15 december 2020 gaat een nieuwe lockdown in, maar dan start wel de zo succesvol gebleken AfhaalBieb weer in alle 11 vestigingen.

Gebakjes

Lener liet zich uitschrijven maar wilde ons de 9,80 euro restitutie geven, omdat ze altijd zo goed bij de bibliotheek geholpen is. Van dat bedrag mochten we gebakjes kopen. Dat hebben we natuurlijk niet gedaan, maar het is wel erg leuk om te horen.

Naast het succes van de AfhaalBieb, zien de medewerkers ook online steeds meer interactie ontstaan. Er worden veel meer e-books geleend en ook voor diensten als de ThuisBieb, luisterboeken en online trainingen neemt de belangstelling toe. Ook het onderwijs maakt gebruik van de online diensten van de bibliotheek, zoals Junior Einstein, Yoleo en de Voorleeshoek. Voor volwassenen is er bovendien een aanbod van 28 online trainingen. Op 18 mei 2020 mag de bibliotheek onder strikte voorwaarden weer open. Zo doen de mondkapjes hun intrede, komen er handschoenen, afzetlinten, kuchschermen, looprichtingen en desinfectiemiddelen. Ook komen er regels voor aantallen bezoekers: 15 tot 30, afhankelijk van de aantallen vierkante meters in een vestiging.

Om de aantallen goed in de gaten te kunnen houden, gaat de bibliotheek werken met mandjes van lokale supermarkten. Hetty van de Weg: „Idee is dat mensen bij binnenkomst een mandje pakken. Op die manier kunnen we tellen hoeveel mensen er binnen zijn. Maar met elf vestigingen hebben we natuurlijk behoorlijk wat mandjes nodig. En daar kwam één van onze collega's met een prachtig idee. Supermarkten werken op dit moment alleen met winkelwagentjes. De mandjes gebruiken ze niet. Of wij die dan zouden mogen lenen... De supers waren gelijk enthousiast. Geweldig toch? Dat merk je echt in deze tijd, de bereidheid om elkaar te helpen is groot."

Praatje

„Met deze mail wil ik de medewerksters die in Vaassen ervoor zorgden dat er weer een tasje voor me klaar stond, heel hartelijk bedanken voor al hun inspanning en vele werk. Het was top. Ik heb er vele malen iets kunnen halen en inleveren. Soms kon ik op afstand even een praatje met hen maken."

Brussel

Reactie via mail:

„Hierbij wil ik jullie bedanken voor de geweldige service in deze coronatijd. Het feit dat we gewoon nog boeken konden reserveren was heel fijn. En dan het tasjesproject wat jullie al zo snel allemaal geregeld hadden. Bravo! Mijn dochter woont in Brussel en heeft het idee van de tasjes voorgelegd aan één van de bibliotheken van een deelgemeente, het is daar opgepakt en ook daar kon men tasjes met bestelde boeken ophalen, mijn dochter was dolenthousiast toen de eerste tas klaarstond."

Flappenboekjes

Lener uit Zwolle gaf aan dat haar dochter van 2 graag voorgelezen wordt en dat flappenboekjes iets te simpel voor haar zijn. Thuis waren ze een beetje uitgekeken op de boeken en ze vroeg of wij nog leuke boekjes voor haar dochter konden uitzoeken. Geen enkel probleem! Op het formulier stond het pasjesnummer van Zwolle, maar ze was ook lid bij de bibliotheek Noord-Veluwe.

En verder in 2020...

Taalpunten

Via de Taalpunten van de bibliotheek gaan dit jaar 161 Taalvrijwilligers aan de slag met 208 deelnemers. Ook tijdens de corona-onderbrekingen gaat het werk door, vrijwilligers en deelnemers blijven met elkaar in contact via Facebook, WhatsApp en de telefoon.
Vijf Taalpuntdocenten doen hun werkzaamheden voor vijf gemeenten in het werkgebied van de bibliotheek. Deze werkzaamheden bestaan aan uit vergroten van de netwerken waarbinnen deelnemers gevonden zouden kunnen worden. Daarnaast begeleiden ze Taalvrijwilligers en hun deelnemers en houden ze spreekuren waarop Taalvrijwilligers en nieuwe deelnemers hun vragen kunnen stellen.

Educatie

Voor de schooljeugd stelt de Bibliotheek Noord-Veluwe in 2020 een uitgebreid Educatief Programma samen. Het programma is afgestemd op de huidige tijd. Leesplezier, mediawijsheid en leren schrijven zijn de thema's die in het Educatief Programma 2020-2021 terugkomen.
Er zijn verschillende projecten gericht op leesplezier. Zo zijn er 89 leesbevorderingsactiviteiten voor 0 tot 4-jarigen en maar liefst 249 van dergelijke activiteiten voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar. En omdat kinderen steeds meer in aanraking met de digitale wereld komen zijn door de bieb lessen ontwikkeld over het wereldwijde web, vloggen en leren programmeren met Fischertechnik.

Kinderboekenweek

Van 30 september tot 11 oktober haalt de bibliotheek van alles uit de kast om weer een succes te maken van de Kinderboekenweek. Thema is dit jaar 'En toen?', en daarbij worden kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar op allerlei manieren mee terug in de tijd genomen. Kinderen leren zelf filmpjes regisseren met historische figuren, er zijn voorlezende jonkvrouwen, er is een historische boekenbingo en als klap op de vuurpijl bezoeken elf jeugdboekenschrijvers en -illustratoren vijftien scholen in de vijf gemeenten waar de bieb actief is.

Voorleesdagen

Tijdens de Nationale Voorleesdagen van 22 januari tot en met 1 februari komen bijna 1.200 peuters en kleuters in de bibliotheek-vestigingen luisteren naar Moppereend. Moppereend is de hoofdpersoon van het 'Prentenboek van het Jaar 2020'. Daarnaast zijn er theatervoorstellingen waar 420 kinderen zijn geweest en ontvangen 45 kinderopvangorganisaties en peuterspeelzalen een voorleespakket van de bieb met daarin onder meer het boek over de mopperende eend om dat zelf voor te lezen.

115 activiteiten digitale geletterdheid voor primair onderwijs

42 deelnemers Zomerschool Vaassen met Koppel-Swoe en Vluchtelingenwerk

13 deelnemers lezing 'Geheugen en vergeten' in Wezep met de Hersenstichting

Lezingen

Ondanks alle beperkingen van de pandemie lukt het toch een aantal lezingen te houden. Zoals een lezing in Elburg van hoogleraar letterkunde Herman Pleij tijdens de Boekenweek, een lezing van Ozcan Akyol in samenwerking met de Heerd in Heerde, een lezing in de bibliotheek van Epe onder de titel 'De Magie van Maxima' over de kleding van de koningin en een Rusland-lezing in Wezep.

Werk

Voor mensen die op zoek zijn naar (ander) werk zijn er ook dit jaar in de verschillende bibliotheken de gratis toegankelijke sessies onder de noemer Werk & Inkomen. Naast min of meer 'traditionele invullingen' zoals uitleg over het gebruik van LinkedIn en sprekers van uitzendorganisatie Randstad en werkbedrijf Lucrato, zijn er ook nieuwe initiatieven. Zoals het Droombaanspel, waarbij deelnemers op een interactieve manier leren wat hun ideale baan is en wat voor stappen gezet moeten worden om daar te komen. Nieuw is ook het Imagospel, waarbij deelnemers met behulp van een coach leren zichzelf op een positieve manier te presenteren.

Computerlessen

De computerlessen en tablettrainingen van de Bibliotheek Noord-Veluwe blijven in een behoefte voorzien. Zowel bij de Klik & Tik-cursus (voor beginners) en de Digisterker-cursus (gevorderden) worden in de verschillende gemeenten diverse certificaten uitgereikt aan tevreden deelnemers. Zoals een Klik & Tik-geslaagde het verwoordt: „De digitale wereld is de toekomst en ik wil niet achterblijven."
Bij de Digisterker-lessen leren de deelnemers ook werken met de e-overheid. Ze worden wegwijsgemaakt in de wereld van DigiD, gemeenten, zorgverzekeraars en allerlei overheidsdiensten.

Zomerboek

Midden in het turbulente jaar komt de bieb met een attentie voor de jeugd: het Zomer Doe Boek. Dit is een bijzonder leuk vormgegeven boekje tjokvol grappige opdrachten en puzzel- en leesplezier. Het is een vakantiecadeautje voor alle kinderen van de basisschool. Er zijn varianten voor de onder- en de bovenbouw. In totaal worden er 5600 boekjes gedrukt, waarvan 2800 voor leerlingen van groep 1 t/m 4 en 2800 voor leerlingen van groep 5 t/m 8.

Oorlogswinter

Kinderen uit de groepen 8 in Oldebroek, Wezep en Hattem krijgen het boek Oorlogswinter via de bibliotheek. Dat is mogelijk omdat betrokken gemeenten daar extra geld voor beschikbaar stellen. Het vermaarde werk van Jan Terlouw wordt uitgereikt in het jaar dat Nederland 75 jaar vrijheid zou vieren.

Wedstrijd

De bibliotheek organiseert in 'haar' vijf gemeenten ook weer de lokale voorrondes voor de Nationale Voorleeswedstrijd. Het zijn spannende bijeenkomsten waarbij tientallen schoolkampioenen het tegen elkaar opnemen voor publiek en waarbij voor diverse wethouders een belangrijke rol is weggelegd als voorzitter van de jury.

Colofon
Samenstelling en tekst: Ton van der Schouw Communicatie & Events
Vormgeving: Sjoerd de Vos - Rijnbrink